

Skatteministeriet

30. oktober 2019
J.nr. 2019 - 303

Til Folketinget – Skatteudvalget

Vedrørende L 26 - Forslag til Lov om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, lov om retsafgifter og forskellige andre love (Forenkling af regler om forældelses-
håndtering, modregning ved transporter, flere skyldnere på samme fordring, eftergivelse
og afskrivning, retsafgift m.v.).

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 2 af 21. oktober 2019. Spørgsmålet er stillet efter
ønske fra Rune Lund (EL).

Morten Bødskov

/ Annemette Ottosen

Spørgsmål

Ministeren bedes i 2020-tal redegøre for de økonomiske konsekvenser ved at indføre automatiske afskrivninger af gæld for følgende persongrupper:

- borgere, der har modtaget kontanthjælp, uddannelseshjælp, integrationsydelse, ressourceforløbsydelse, ledighedsydelse, brøkpension, førtidspension eller folkepension uden anden indtægt end ATP i en sammenlagt periode på 3 år inden for de seneste 3 ½ år,
- borgere, der har modtaget kontanthjælp, uddannelseshjælp, integrationsydelse, ressourceforløbsydelse, ledighedsydelse, brøkpension, førtidspension eller folkepension uden anden indtægt end ATP i en sammenlagt periode på 4 år inden for de seneste 4 ½ år,
- borgere, der har modtaget kontanthjælp, uddannelseshjælp, integrationsydelse, ressourceforløbsydelse, ledighedsydelse, brøkpension, førtidspension eller folkepension uden anden indtægt end ATP i en sammenlagt periode på 5 år inden for de seneste 5 ½ år.

Ved beregningen af de økonomiske konsekvenser bedes ministeren lade dels de sparede omkostninger ved inddrivelse, når gælden afskrives automatisk, dels den erfaring, at de fleste af skyldnerne aldrig vil blive i stand til at betale deres gæld, indgå i beregningen. Spørgeren henviser i øvrigt til bekendtgørelse nr. 1644 af 18. december 2018 om kommunernes opkrævning af tilbagebetalingskrav. Her fremgår det af § 9, at et tilbagebetalingskrav bortfalder, når der er gået 3 år efter hjælpens ophør uden, at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet.

Svar

Det har ikke inden for de tidsmæssige rammer været muligt at foretage præcise udsøgninger, der tager højde for alle de definerede kriterier. De foretagne beregninger og skøn er derfor forbundet med væsentlig usikkerhed.

Det har bl.a. ikke været muligt at udsøge personer, der modtager brøk-, førtids- og folkepension. De foretagne beregninger omfatter derfor alene skyldnere, der har modtaget kontant- eller engangshjælp, kontantydelse, aktiveringsydelse, uddannelseshjælp, integrationsydelse, kommunalt ressourceforløb, ledighedsydelse eller aktivitetstillæg. Udsøgningerne er baseret på Skatteforvaltningens eIndkomstregister sammenholdt med en opgørelse af skyldnere, hvis gæld er registreret som værende under inddrivelse ultimo 2019. Det har ikke været muligt at tage højde for, om de udsøgte skyldnere har anden indtægt i de angivne tidsperioder.

Af tabel 1 fremgår antallet af skyldnere, der har modtaget én eller flere af de nævnte ydelser i hhv. 3, 4 eller 5 år ud af de seneste 3 ½, 4 ½ og 5 ½ år, samt den nominelle værdi og kursværdi af deres fordringer under inddrivelse.

Tabel 1. Gæld hos skyldnere som bl.a. har modtaget kontant-, uddannelses- eller engangshjælp, kontant-, aktiverings-, integrations- eller ledighedsydelse, kom. ressourceforløb eller aktivitetstillæg

Antal år på ydelser	Kursværdi, mia. kr.	Nominel værdi, mia. kr.	Antal skyldnere
3 år ud af de seneste 3 ½ år	0,9	6,4	45.000
4 år ud af de seneste 4 ½ år	0,7	5,1	36.000
5 år ud af de seneste 5 ½ år	0,6	4,1	29.000

Anm.: Opgørelsen er lavet på hæftelsesniveau. Det betyder, at to personer, der hæfter for samme gæld, begge vil indgå i opgørelsen af antal skyldnere, og at begge vil stå opgjort med den pågældende gæld. Den summerede nominelle værdi og kursværdi af gælden er således ikke sammenlignelig med værdien af gælden, som den normalt opgøres. Fordringer, der er sendt til inddrivelse i PSRM, er ikke medtaget.

Ved en automatisk afskrivning af gæld for den pågældende gruppe af skyldnere, der har modtaget overførselsindkomsterne i eksempelvis 3 år ud af de seneste 3 ½ år, vil der – med den anvendte opgørelsesmetode - ske et fald i fordringsmassens kursværdi på ca. 0,9 mia. kr., svarende til en nominel værdi på 6,4 mia. kr. Det skal igen understreges, at de foretagne beregninger er forbundet med væsentlig usikkerhed. Ud over virkningen på den eksisterende fordringsmasse vil den skitserede ændring også reducere kursværdien af gæld for personer, som fremadrettet vil blive omfattet af ordningen. Endelig skal det nævnes, at reduktionen af kursværdien ikke er et udtryk for virkningen på de offentlige finanser.

Kursværdien er beregnet på baggrund af den enkelte skyldners gæld og indkomst samt en lang række antagelser, herunder en inddrivelsesperiode på 20 år, en konstant betalings- evne og en diskonteringsrente på 4,5 pct. Derudover forudsættes det ved beregningen af kursværdien, at alle inddrivelsesredskaber er til rådighed, og at alle fordringer er retskraf- tige. Den opgjorte kursværdi tager ikke højde for eventuelle frivillige indbetalinger og modregning i fx overskydende skat.

Det skal bemærkes, at det ikke umiddelbart har været muligt at skønne over besparelser i administrative omkostninger ved indførelse af automatisk afskrivning. Alt andet lige vil en sådan indførelse af en automatisk afskrivning af gæld dog betyde en besparelse i de admi- nistrative omkostninger ved inddrivelse af gæld til det offentlige, i og med at Gældsstyrel- sen i så fald ikke skal bruge ressourcer på at forsøge at inddrive gælden, ligesom ressour- cer til retskraftvurdering af eventuelle gældsposter med tvivl om retskraften kan undgås.

Indførelse af de skitserede automatiske afskrivninger af gæld vil kunne påvirke incitamen- terne til at komme i beskæftigelse. I perioden indtil gælden er afskrevet, vil der for nogle skyldnere være et incitament til at undlade at påtage sig et job og fastholde deres offent- lige overførselsindkomster, da de derved kan få afskrevet deres gæld. Modsat når gælden er afskrevet, vil der for nogle skyldnere være et øget incitament til at overgå til beskæfti- gelse, da fx lønindeholdelse ikke længere reducerer gevinsten ved beskæftigelse.

Det er i øvrigt vanskeligt at se, at den gældende bortfaldsregel, der henvises til i spørgs- målet, giver anledning til overvejelser om et tilsvarende automatisk bortfald for alle typer af gæld under inddrivelse. Bortfaldsreglen gælder for særlige tilbagebetalingskrav på det sociale område.

Jeg synes, at de gældende regler, hvorefter Gældsstyrelsen kan afskrive gæld, hvis det må anses for åbenbart formålsløst eller forbundet med uforholdsmæssige omkostninger at fortsætte inddrivelsen, skaber en god ramme for afskrivning af gæld til det offentlige. Med lovforslaget forbedres rammerne for afskrivning, fordi det sikres, at Gældsstyrelsen kan afskrive gælden straks og ikke skal vente på, at gælden forældes.